יתר בידיו וברגליו: אמר ר' יצחק ושניהם מקרא אחד דרשו ויהי עוד מלחמה וכתי' ויהי איש מדון אצבע ידיו ואצבע רגליו שש ושש מר סבר בגנותיה משתעי ומר סבר בשבחיה משתעי אמר רבה מה לי דכתיב שש ושש עשרים וארבע מספר צריכי דאי כתב רחמנא שש ושש הוה אמינא שית דידיה ושית דכרעיה כתב עשרים וארבע ואי כתב עשרים וארבע הוה אמינא הוא חמש מהאי גיסא ושבע מהאי גיסא כתב שש ושש מספר בנספרת ע"ג היד תניא א"ר יהודה מעשה באדם אחד שבא לפני רבי טרפון יתר בידיו וברגליו שש ושש עשרים וארבע אמר לו כמותך ירבה בישראל אמר לו ר' יוסי משם ראיה כך אמר לו כמותך יתמעטו ממזירי ונתיני מישראל: השולט בשתי ידיו: ת"ר איטר בין ביד בין ברגל פסול השולט בשתי ידיו רבי פוסל וחכמים מכשירין מר סבר כחישותא אתחלא בימין ומר סבר בריותא אתחלא בשמאל: **מתני'** הכושי הגיחור והלבקן והקפח והננס והחרש והשוטה והשיכור ובעלי נגעים טהורים פסולין באדם וכשרים בבהמה רשב"ג אומר שוטה מן הבהמה אינה מן המובחר רבי אלעזר אומר אף בעלי הדלדולין פסולין באדם וכשרין בבהמה: **גמ'** כושי אוכמא גיחור חיוורא לבקן סומקא איני והא ההוא דאמר להו מאן בעי לוקיאני ואישתכח חיוורא אלא כושי אוכמא גיחור סומקא כדאמרי אינשי סומקא גיחיא לבקן חיוורא כההוא דאמר להו מאן בעי לוקיאני ואישתכח חיוורי: קפח: תני רב זביד גבוה איני והתני ר' אבהו מנין שהקב"ה משתבח בבעלי קומה שנאמר ואנכי השמדתי את האמורי מפניהם אשר כגובה ארזים גבהו אמר רב פפא באריכא שמיטה סניא אמר ר"ל גבוה לא ישא גבוהית שמא יצא מהן תורן ננס לא ישא ננסת שמא יצא מהם אצבעי לבן לא ישא לבנה שמא יצא מהם בוהק שחור לא ישא שחורה שמא יצא מהן טפוח: החרש השוטה והשכור: שכור מחיל עבודה בהדי מומי דמחילי עבודה בעי למיחשב בשאר דברים המשכרים ודלא כר' יהודה דתניא אבל דבילה קעילית ושתה חלב או דבש נכנס למקדש חייב: **מתני'** אלו כשרין באדם ופסולין בבהמה אותו ואת בנו טריפה ויוצא דופן (ושנעבדה בהן עבירה ושהמית את האדם) והנושא נשים בעבירה פסול עד שידירנה הנאה והמטמא למתים פסול עד שיקבל עליו שלא יהא מטמא למתים: **גמ'** ואלו כשירין באדם מאי באותו ואת בנו אילימא אהרן ובניו דכותיה תייש ובנו מי נהיג והתניא אותו ואת בנו נוהג בנקבות ואינו נוהג בזכרים אלא תיישה ובנה דכוותה הכא כהנת ובנה כהנת בת עבודה היא לעולם אהרן ובניו דכוותה הכא תייש ובנו אמרי במערבא משמיה דר' יוסי בר אבין עדא אמרה חנניה היא דתניא אותו ואת בנו נוהג בנקבות ואינו נוהג בזכרים חנניה אומר נוהג בזכרים ובנקבות: והנושא נשים כו': תנא נודר ועובד יורד ומגרש וליחוש דלמא אזיל לגבי חכם ושרי ליה קסבר צריך לפרט את הנדר הניחא למ"ד צריך לפרט את הנדר אלא למ"ד אין צריך לפרט את הנדר מאי איכא למימר דמדרינן ליה ברבים הניחא למ"ד נדר שהודר ברבים אין לו הפרה אלא למ"ד יש לו הפרה מאי איכא למימר דמדרינן ליה

פיה דידיה ושית דכרעיה. בידו אחת וברגלו אחת היה יתר ולא בשתיהן: **כמותך יתמעטו ממזרי ונתיני מישראל.** כל ממזרים שבישראל יהיו כמותך ויהיו ניכרין שמטפה פסולה הן ולא ידבקו בהן: **איטר ברגל.** שכשמהלך עוקר רגל השמאל תחלה מה שאין דרך בני אדם כן. איטר ביד פסול דכתיב וטבל אצבעו כל מקום שנא' אצבע וכהן אינו אלא ימין (זבחים דף כד.) ואיטר דרגל נמי לעמוד ולשרת כתיב כדרך שאר עמידה דעיקרו בימין: **דמר סבר כחישותא אתחלא.** ליה בימין: **מתני' הכושי והגיחור והלבקן והקיפח.** מפרש בגמ': **ובעלי נגעים טהורים.** כגון ספחת. דאי נגעים טמאים לא איצטריך למימר דאפילו אכניסה דעזרה הוי חייב כרת: **הדלדולין.** כמין חתיכות בשר יוצאות ותולות להם: **גמ' סומקא.** רו"ש בלע"ז: **לוקייני.** עלאים לבנים היו: לסומקא רגילי אינשי למיקרייה גוהיא: **באריכא שמיטה סניא.** דארוך הוא ודק שאינו עבה לפי אורכו ולפי שדק הוא אינו יכול לסבול קומתו וכפוף ונראה כמו שאליותיו שמוטות: **בוהק.** שלבן ביותר: **טפוח.** שחור כקדירה ותבירו בשילהי מס' שבת (דף קמ.) ופקקו את המאור בטפיח: **שיכור.** כתמיה: **אמולי אחיל עבודה.** דכתיב (ויקרא י) יין ושכר אל תשת וכתיב בתריה להבדיל בין הקודש ובין החול וגו': **בהדי מומין.** גמורין בעי למיחשביה וקתני ליה גבי מומין הכא מחמת שאין שוין בורעו של אהרן דאמרינן בריש פירקין דלא מחלי עבודה: **ודלא כר' יהודה.** דמשוי לשאר דברים המשכרים דין יין דמחלי עבודה דקאמר במס' כריתות (דף יג:) על היין במיתה ועל שאר משכרין באזהרה ונפקא לן משכר אל תשת וכתיב בתריה ולהבדיל בין הקדש ובין החול אלמא לרבי יהודה שאר משכרין מחלי עבודה: **דתניא אכל דבילה קעילית.** הגדילה באותו מקום ומשכרת כיין: **דבש.** מי"ד בלע"ז מים ודבש שלוקין ביחד חייב מלקות כר' יהודה מוקמינן לה בפרק אמרו לו בכריתות (שם) דקאמר התם על שאר משכרין באזהרה דאל תשת דכיון דכתיבי שאר משכרין מחלי עבודה דהא כתיב בין הקודש ובין החול ומתני' דלא חשיב להו גבי הנך דמחלי עבודה דלא כר' יהודה: **מתני' אותו ואת בנו.** פסול לקרבן דמחוסר זמן הוא: **והנושא נשים בעבירה.** גרושה וחלוצה: **גמ' ערא אמרה.** זאת אומרת: **בזכרים.** האב והבן או בת: **נודר ועובד.** אע"פ שעדיין לא גירש מותר לעבוד משנדר שלא תהנה ממנו והוא ממנה: **צריך לפרט.** הבא להתיר נדרו צריך שיפרט על מה נדר וכי שמע דמשום דפסולה לו נדר לא שרי נדריה: **נדר שהודר ברבים.** פלוגתא היא במס' גיטין (דף מו.) גבי המוציא את אשתו משום נדר בהשולח גט: והני

ובשאר דברים המשכרים ודלא כר' יהודה. הא דתניא בסוף פ"ק דזבחים (דף יד:) זר ואונן ושיכור ובעלי מום בקבלה ובהולכה ובזריקה פסול יש לתמוה אמאי נקט שיכור הוה ליה למימר שתויי יין ופרועי ראש ואומר המכס ר' חיים כהן נ"ע דמיירי בשאר דברים המשכרים וכר' יהודה דמחיל עבודה כדמוקמינן שיכור דהכא בשאר דברים המשכרים:

הניחא למ"ד צריך לפרט כו'. פלוגתא היא דר"נ ורב פפא בפ' השולח (גיטין דף לה:) ונראה דהלכתא כר"פ דצריך לפרט דבתרא הוא ואפילו לפי הספרים דגרסי התם רב ששת במקום רב פפא אין הלכה כרב נחמן דלאו לענין דינא איתשיל להדין אלמנה הבאה לגבות כתובתה אלא לענין איסורא איתשיל כדמשמע התם דקאמר ואי אמרת דצריך לפרט זימנין דגזמן ליה לדינוריה ורב הונא נמי שהוא גדול בחכמה ובמנין קסבר נמי התם צריך לפרט:

הניחא למ"ד נדר שהודר ברבים אין לו הפרה. פי' בקונט' פלוגתא במס' גיטין בהשולח גט לאשתו (דף מו.) גבי המוציא את אשתו משום נדר דקאמר ר' יהודה כל נדר שידעו בו רבים לא יחזיר דאיכא פריצותא שנדרה נדר שאין לו היתר ושלא ידעו בו רבים יחזיר דלא חייש לקלקולא וא"ת מנלן דפליגי רבנן עליה דרבי יהודה בהכי דקסברי יש לו הפרה דלמא בקלקולא לחוד פליגי ובההיא שמעתין דהתם נמי פשיטא ליה להש"ס דקסברי רבנן יש לו הפרה דקאמרי רבנן אטו התם מי איכא שבועה עלייהו כלל וכי תימא מדלא מפלגי רבנן בין ידעו בו רבים ללא ידעו בכל ענין לא יחזיר דחיישינן לקלקולא אלמא יש לו הפרה הא לא מפלגי נמי בדעת הרבים ואע"ג דאיכא לפלוגי דמה נפשך אין לו הפרה לכ"ע ויש לפרש דעל דעת רבים לא איירי כלל לא אינהו ולא ר' יהודה אין לחוש אם לא פירשו אע"פ שיש לחלק אבל בהודר ברבים שחילק ר' יהודה אם איתא דאין לו הפרה לרבנן נמי הוה לפרושי לחלק ולומר איפכא מדרבי יהודה ועוד כי בעל דעת רבים איכא למימר שיש לו הפרה מדעתם של אותם רבים שנדר על דעתם או לדבר מצוה שיש לו הפרה ולהכי לא פסיק ליה למיתני בעל דעת רבים שיחזיר למאן דחייש לקלקולא דפעמים שיש לו היתר ואיכא קלקולא אבל ברבים אין לו הפרה לא שנא לדבר מצוה ולא שנא לדבר הרשות כבוס ענין אין לו הפרה תדע דמעשה דגבעונים לדבר מצוה היה:

דמדרינן ליה על דעת רבים. וא"ת בריש השולח (שם דף לה:) גבי אלמנה שהתקין רבן שמעון בן גמליאל שתהא נודרת ליתומים כל מה שירצו כו' וקאמר רב הונא לא שנו אלא שלא נישאת אבל נישאת אין מדירין אותה דמיפר לה בעלה אפילו נדרה ברבים ואמאי אכתי נדיר אותה על דעת רבים שאין לו

דעבד עבודה אזיל לגבי חכם ושייל על נדריה ושרי ליה חכם ואישתכח דלא מגרש: קסבר. האי דצריך לפרוט מה נדר וכיון דמפרש לחכם שנדר לגרש אשתו הפסולה לו לא קא שרי ליה חכם ההוא נדר: דמדרינן.

...חום: בשאר המשכרין דלר' יהודה במיתה ולרבנן באזהרה ופלוגתייהו בסיפרא. דלדולין תלתול: ...רים לעבודה ביחד וכן כהן טרפה ויוצא דופן כשר לעבודה: הנושא נשים בעבירה. כגון אלמנה לכהן

עין משפט נר מצוה

- א מיי' פ"ח מהלכות ביאת מקדש הלכה יא [יגן]:
- ב מיי' שם הל' טו:
- ג מיי' פ"ח שם הלכה ג:
- ד מיי' פ"ג מהל' איסורי מזבח הל' י [ופ"ו מהל' ביאת מקדש הל' ו ופ"ח הל' יגן]:
- ה מיי' פ"ג מהל' איסורי המזבח הלכה ד [ופ"ו מהל' ביאת המקדש הל' יגן]:
- ו מיי' פ"ג מהל' איסורי המזבח הלכה ט:
- ז ח מיי' פ"ו מהל' ביאת מקדש הל' ט:
- ט מיי' פ"ב מהל' שחיטה הלכה יא טוש"ע י"ד סימן טז סעיף ג:
- י מיי' פ"ו מהלכות ביאת מקדש הל' ט:
- כ מיי' פ"ו מהל' שבועות הלכה ה ופ"ד מהלכות נדרים הל' ה טור ש"ע י"ד סימן רכח סעיף יד:
- ל מיי' פ"ו מהלכות שבועות הלכה ח ופ"ד מהלכות נדרים הלכה ה טוש"ע שם סעי' כג:

◆

שיטה מקובצת

א וברגליו כו': ב] מלחמה בגת וכתיב נמחק: ג] ושש עשרים ... מ"ס בגנותיה משתעי ... ומ"ס בשבחיה משתעי קרא [illegible]

מסורת הש"ס

א) ואלבעות, ב) [שבת כט: וש"נ], ג) [גי' הערוך והכיפה בערך גבח], ד) [כריתות גח: ע"ש ברש"י], ה) [פי' ארוך ודק שנגלו לגלוח ערוך ערך שמט ג], ו) [אולכתא פי' ולד קלר כאלבע ערוך ע' אלבע], ז) [יומא עו. נזיר ד. וע"ש היטב סנהד' ע: שבועות כג. כריתות יג:], ח) נ"א ל"ג ועיין בתוי"ט ול"ק, ט) [גיטין לה:], י) חולין עח:, כ) נ"ז שם, ל) גיטין לה:, מ) [ויקרא ד], נ) [דברים יח], ס) [משפחת רש"ש], ע) [עי' רש"י כריתות לא: ד"ה לחור ורש"י שם נח: ד"ה גיחור ול"ע], פ) עיין ל"ק, צ) [לעיל מג:], ק) [ועי' היטב תוס' זבחים יד: ד"ה שיכור], ר) ל"ל משמע דככל ענין ל"ק, ש) עיין ל"ק.

◆

תורה אור השלם

1. ותהי עוד מלחמה בגת ויהי איש מדון ואצבעת ידיו ואצבעת רגליו שש ושש עשרים וארבע מספר וגם הוא ילד להרפה: שמואל ב כא כ
2. ואנכי השמדתי את האמרי מפניהם אשר כגבה ארזים גבהו וחסן הוא כאלונים ואשמיד פריו ממעל ושרשיו מתחת: עמוס ב ט

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' היא חמש כצ"ל ותיבת הוא נמחק: (ב) שם כמשנה מן [illegible]

◆

גליון הש"ס

מתני' והחרש. עיין לעיל דף מג ע"א תוס' ד"ה מה:

◆

לעזי רש"י

רו"ש. אודם.

מי"ד (מויין). מי-דבש.

◆

מוסף רש"י

[illegible]

רבנו גרשום

[illegible]

רבנו גרשום (המשך)

[illegible]

(א) [illegible] ז"ל דשיכור בשאר המשכרין שעבד היה לוקה [illegible]

Torah-Box.com diffusion du judaïsme aux francophones